

termietennesten aangetroffen. Mij werd eveneens te Bandoeng van Europese zijde verteld, dat Chinezen deze larven als medicijn voor zieke paarden gebruiken. Nadere gegevens ontbreken. KALSHOVEN zegt in zijn „Plagen van de Cultuurgewassen in Indonesië” II, 1951, p. 695: „de larven zijn plaatselijk als krachtvoedsel gezocht”.

4. *Meloïdae* of oliekevers. Er komen op Java, voor zover mij bekend, slechts enkele soorten van deze kevers voor. Zij bevatten een kristallijne stof, de z.g. *cantharidine*, die in kleine hoeveelheden therapeutische waarde heeft, maar die in grotere hoeveelheden als een zwaar vergif werkt. De inheemse bevolking is van ouds met deze eigenschap der oliekevers bekend, en hun mannelijke en vrouwelijke medicijnmeesters, de z.g. „doekoen's”, weten hier handig gebruik van te maken, niet alleen voor onschuldige doeleinden, maar, naar gezegd wordt, ook wel eens voor kwade practijken. Zo moet het vergif, uit deze kevers bereid, in de hoogste kringen der Javaanse maatschappij in een kwade reuk hebben gestaan! De kevers, die in aanmerking komen, zijn vooral *Mylabris pustulata* Thunb. en *Epicauta ruficeps* F., beide bekend als parasieten van sprinkhaan-eieren in de grond. De soorten van de geslachten *Horia* en *Cephalotes*, beide als (voedsel-)parasieten in de gangen van *Xylocopa*-soorten levend, schijnen bij de inheemse bevolking als cantharidine-leveranciers onbekend te zijn. Over de beide eerstgenoemde kevers is al ongeveer een eeuw geleden door Europese onderzoekers (apothekers) in Indië gepubliceerd, ik herinner aan de naam LASTDRAGER als auteur, en verder, dat de eerste onderzoekers meenden arsenicum in deze insecten als werkzaam bestanddeel te hebben gevonden! Ik had de schaarse literatuur hierover bij elkaar, helaas zijn ook deze notities door oorlogsgeweld verloren gegaan.

Hiermede heb ik uit mijn geheugen gereconstrueerd, hetgeen mij over het onderwerp bekend is geworden. Dit is uit de aard der zaak onvolledig, te meer daar mij alle gegevens uit de z.g. Buitengewesten ontbreken. Misschien weet de een of andere Indische entomoloog of ex-bestuursambtenaar hierover nog iets mede te delen.

Wageningen, Lab. v. Entomologie, Rijksstraatweg 37, October 1951.

Vlinders als vogelbuit. Bij het doorlezen van dl. X der Ent. Ber. (1941) viel mijn oog op pag. 310 op het artikeltje van de heer VAN PELT LECHNER over het jacht-maken van huismussen op vlinders, vooral *Rhopalocera*. Deze zomer was ik, daar ik als bedrijfscontroleur werkzaam was op de Drogerij „Marknesse” C.V. te Marknesse (N.O.P.), elke dag in de gelegenheid op te merken, hoe op de sterke buitenlichten veel *Heterocera* afkwamen en daar rustig bleven zitten. Sterk vertegenwoordigd waren o.a. *Leucoma salicis* L., *Sphinx ligustri* L. en *Plusia gamma* L. Zodra het 's morgens licht werd, kwamen van alle kanten de huismussen aanvliegen om de nog tegen de muren zittende vlinders te consumeren. De kleine soorten waren vrijwel steeds met één snavelhouw dood, doch een *ligustri* vloog soms honderden meters weg, op het laatst door tientallen mussen aangevallen, die soms met meerderen tegelijk op hetzelfde dier stootten. Vele morgens telde ik ca. 200 vlinders, die hoogstens een uur na zonsopkomst alle door de mussen weggepikt waren.

J. WINTERS Hz., Vollenhove.